

„KAMIENIE MIŁOWE” W ROZWOJU JĘZYKA DZIECI TYPOWO ROZWIJAJĄCYCH SIĘ

	Obszar	18-23 MIESIĄCE	2-3 LATA	3-4 LATA	4-5 LAT	5-6 LAT
MOWA BIERNA	Książeczki/ Rymowanki /Piosenki	Lubi słuchać piosenek, rymowanek		Lubi wierszyki, rozpoznaje absurdy językowe („Czy to słoń na twojej głowie?”)		
	Imię	Rozpoznaje swoje imię		Reaguje na swoje imię, kiedy ktoś woła je z innego pomieszczenia		
	Słowa	Rozumie słowo NIE	W wieku 24 miesięcy zna ok 50 słów			Rozumie ponad 2 000 słów
	Czasowniki	Rozumie proste czasowniki				
	Kolory			Identyfikuje kolory		
	Polecenia	Podąża za prostymi poleceniami (bez użycia gestów), np. „Dotknij brzucha”	Podąża za dwuetapowymi poleceniami, np. „Weź zabawkę i włóż ją do koszyka”			Potrafi wykonać trzyetapowe polecenia
	Pytania	Wskazuje proste części ciała	Potrafi pokazać 5- 6 części ciała na lalce	Rozumie proste pytania: Kto/Gdzie/Co?	Rozumie złożone pytania	
	Słowa opisowe		Zna przymiotniki takie jak „duży”, „wesoły”		Rozumie stosunki przestrzenne, takie jak „za”, „przed”, „obok”	
MOWA CZYNNNA	Dźwięki	Wymawia większość samogłosek oraz m,n,h Potrafi naśladować odgłosy zwierząt Zaczyna używać innych dźwięków mowy	M, p, w, t	B, d, y, h, k, g, f Używa większości dźwięków mow, ale może zniekształcać niektóre trudniejsze dźwięki.	S, sz, j, ch, z, w, l	r
	Słowa	Naśladowuje znane słowa Mówi 8-10 słów	Mówi 40 słów w wieku 24 miesiące Używa słowa	Używa spółgłosek na początku, w środku oraz na końcu słów.	Używa 200-300 różnych słów. Definiuje słowa	

		„więcej”	Zniekształca niektóre trudniejsze spółgłoski.		
Rzeczowniki		Używa liczby mnogiej			
Czasowniki		Używa czasowników w czasie przeszłym	<i>Dane dla języka angielskiego</i>	<i>Dane dla języka angielskiego</i>	
Zaimki	Zaczyna używać zaimków, takich jak „moje”	Używa większej ilości zaimków, jak „ja”, „Ty”	Używa zaimków takich jak: ja, ty, my, wy, oni		
Zdania	Łączy dwa wyrazy, np. „mama pa-pa”, „auto daj”	Używa 2-3 wyrazowych fraz	Powtarza zdania. Używa trzywyrazowych zdań. Potrafi połączyć 4 i więcej słów. Potrafi opowiedzieć historyjkę	Opisuje w jaki sposób wykonać jakąś czynność, np. narysować obraz.	Używa zdań składających się z 8 i więcej wyrazów. Używa zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie, np. „poszliśmy do sklepu, ale musieliśmy wrócić do domu, bo padał deszcz”
Pytania	Pyta/ prosi o jedzenie (nazwy popularnych potraw)	Pyta „Co to”? I „Gdzie mój”? Odpowiada na pytania „Gdzie” Odpowiada na proste pytania	Odpowiada na pytania takie jak: Co robisz, gdy jesteś głodny?	Odpowiada na pytania „Dlaczego?”	Potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące czytanej mu historyjki.
Prozodia		Moduluje głos gdy chce o coś zapytać			
Śpiew		Mruczy/ nuci, próbuje śpiewać			
Inne		Rozpoznaje dźwięki takie jak telefon, dzwonek do drzwi, etc	Mowa jest zrozumiała dla innych ludzi. Eksperymentuje z mową. Częściej wyraża opinie i uczucia o świecie który go otacza, niż tylko opowiada o nim.	Mowa dziecka jest zrozumiała, ale robi błędy językowe przy wymowie długich, trudnych lub skomplikowanych słów, takich jak „hipopotam”	Potrafi uczestniczyć w rozmowie

Na podstawie: Language Milestones/ ABA Educational